

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Чеська мова та література»

Спеціалізація 035.033 Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – чеська

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “12” вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і практика редагування перекладу
Викладач (і)	ст.викл. Полько Ольга Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-63
E-mail викладача	olha.polko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	90 годин/3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться згідно узгодженого графіка на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія і практика редагування перекладу» складається з теоретичного та практичного курсу, в основу яких покладено засади редагування перекладів на основі комплексного підходу з урахуванням жанрово-стилістичних, граматичних, лексичних та прагматичних норм мови перекладу. Питання редагування розглядаються у контексті перекладацької норми та оцінки якості перекладу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Теорія і практика редагування перекладу» полягає в засвоєнні студентами комплексу теоретичних знань з основ редагування і коректури перекладу; формування навичок практичного використання методик роботи з композиційною, тематичною і фактологічною структурами тексту, його мовно-стилістичним оформленням; умінь редагувати тексти різних видів та жанрів. Завдання курсу: подати нормативні відомості з едитології; розкрити зміст поняття „норма” (еволюція поняття „нормативне мовлення”, основні напрями розв’язання проблеми, підвалини дискусійності); з’ясувати стилістичні особливості граматичних класів слів, логічну, змістову та комунікативну структуру речень як складових частин об’єкта редагування; формувати уміння та навички редагування текстів офіційно-ділового, публіцистичного і наукового стилів; мотивувати той чи інший вибір, спираючись на нормативні джерела; ознайомитися з основними типами словників та будовою словникових статей (тлумачний; словник іншомовних слів; етимологічний; термінологічний; словник синонімів; словник антонімів; словник власних імен; словник труднощів української мови; словник паронімів; фразеологічний словник; словник епітетів; словник складної лексики та ін.)

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

ФК 1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про чеську мову як особливу знакову системи, її природу, функції, рівні

ФК 5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку чеської літератури, що вивчається від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати чеську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та чеською мовами

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	035 Філологія 035.038 Слов'янські мови	4-й курс	Вибірковий

	та літератури (переклад включно), перша - чеська		
--	--	--	--

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Об'єкт, предмет, методи та завдання теорії редагування. Нормативна база редагування. Модель редагування.	2	2	14
Тема 2. Помилки при перекладі. Класифікація помилок за походження.	2		4
Тема 3. Періодизація розвитку редагування. Класичне та комп'ютерне редагування.	2		
Тема 4. Нормативні аспекти перекладу.		2	4
Тема 5. Одиниця перекладу. Проблема оцінки якості перекладу. Мовна інтерференція як проблема редагування перекладів.	2		4
Тема 6. Особливості редагування перекладів. Лексичний рівень редагування. Граматичний аспект редагування.	2		2
Тема 7. Методи редагування: синтезу, соціологічних досліджень, інформаційного пошуку. Норма редагування. Види норм.	2	2	4
Тема 8. Помилки. Класифікація помилок за походженням.		2	4
Тема 9. Комп'ютерне та класичне редагування. Коректурні знаки.		2	4
Тема 10. Мовна інтерференція як проблема редагування перекладів		2	2
Тема 11. Фальшиві друзі перекладача: 1) інтерпретація слів у різних мовах; 2) можливі помилки під час перекладу; 3) Міжмовна омонімія та паронімія.		2	4
Тема 12. Лексичний рівень редагування: слова іншомовного походження; терміни, віддієслівні іменники, прикметники та дієприкметники,		2	4

синоніми, багатозначні слова; суржик			
Тема 13. Граматичний аспект редагування: рівень речення; зв'язок слів зі змістом; зайві слова; ясність викладу; порушення синтаксичних норм.		2	10

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника) Загальні 100 балів включають: 40 балів – підсумок роботи студента під час практичних занять, 20 балів – колоквіум, 40 балів підсумкова контрольна робота.
Вимоги до письмових робіт	<i>Письмова контрольна робота (письмові завдання з усіх тем). Пишеться на останній парі. Кожне запитання – максимум 2 бали.</i>
Семінарські заняття	-
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 балів.</i>
Підсумковий контроль	<i>Залік</i>

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положень: 1 https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗПрикарпатський-національний-університет-імені-ВасиляСтефаника.pdf і Положення 2 https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/02/code_of_honor.doc Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Здобувачі освіти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, підняти</p>
--

бал.отриманий на занятті, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком регламентується Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Здобувачі освіти самостійно опрацьовують матеріал, виконують, згідно прописаного графіку завдання індивідуального плану, за потреби отримують консультацію від викладача у консультаційні години.

Неформальна освіта. Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни. Здобувач освіти, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу. Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>

8. Рекомендована література

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології. Львів, 2000. 236 с.
  2. Зарицький М.С. Переклад: створення та редагування: Посібник. Київ, 2004. 120 с.
  3. Непийвода Н. Ф. Сам собі редактор: Порадник з української мови. Київ, 1998. 240 с.
  4. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. Посібник. Львів, 2006. 416 с.
  5. Партико З. В. Комп'ютеризація видавничого процесу :Навч. Посібник. Київ, 1996. 208 с.
  6. Різун В. В. Літературне редагування : підручник. Київ, 1998. 240 с.
  7. Волкотруб Г.И. Практична стилістика сучасної української мови: Використання морфологічних засобів мови: Навч. посібник. Київ, 2010. 176 с.
  9. Кравець Л.В. Стилiстика української мови: Практикум. Київ, 2012. 320 с.
  10. Пентилюк М.І. Культура мовлення і стилістика. Київ, 2010. 239 с.
  11. Різун В.В. Літературне редагування. Київ, 2015. 224 с.
  12. Adamková Petra. Dynamika českého lexila a lexikologie. Univerzita Palackého v Olomouci, 2013.
  13. Houžvičková Milena, Hoffmannova Jana. Čeština pro překladatele. Zaklady teorie, interpretace textů, prakticka cvičení. Univerzita Karlova v Praze, Filozofi cka fakulta, 2013.
  14. Lesák Josef. Český jazyk a kultura mluveného projevu. Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2014.
- Додаткові джерела:
15. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ, 2014. 1440 с.
  16. Коваль А.П. Практична стилістика української мови. Київ, 2013. 374 с.
  17. Мацько Л.І. та ін. Стилiстика української мови: Підручник. За ред. Л.І. Мацько. Київ, 2010. 462 с.
  18. Мильчин А.Э. Методика редактирования текста. Москва, 2013. 241 с.
  19. Український орфографічний словник: Орфогр. словн. укр.. мови: Близько 143 000

- слів. Уклад.: М.М. Пещак та ін. Київ, 2013. 1006 с.
20. Український правопис. НАН України: Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні, Ін-т української мови. Київ, 2012. 240 с.
21. Encyklopedický slovník češtiny. Karlík, P., Nekula, M., Pleskalová, J. Praha: NLN, 2002.
22. Příruční slovník jazyka českého. Díl.I-IV. Praha, 1935-1957.
23. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha, 1978, 1994.
24. Slovník spisovného jazyka českého. Díl. I-IV. Praha, 1958-1971.
25. Slovník českých synonym/K. Pala, J. Všianský. NLN, Praha, 2000
26. Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení/ N. Svozilová, H.Prouzová. Academia, Praha, 2005.
27. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Akademia, Praha 2001. Ukrajinsko-český slovník/ A.Kurimský, R.Šišková. Academia, Praha, 1994.

Викладач Полько О.В.